

2024/577

14.2.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/577

od 12. veljače 2024.

o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 31. srpnja 2014. donijelo Odluku 2014/512/ZVSP ⁽¹⁾.
- (2) Predsjednik Ruske Federacije 24. veljače 2022. najavio je vojnu operaciju u Ukrajini te su ruske oružane snage započele ničim izazvan i neopravdan napad na Ukrajinu. Ta vojna agresija očito je kršenje teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine, kao i kršenje zabrane uporabe sile, koja je sadržana u članku 2. stavku 4. Povelje Ujedinjenih naroda (UN), i koja je obvezujuće pravilo međunarodnog prava, te drugih načela Povelje UN-a.
- (3) U Rezoluciji ES-11/1, usvojenoj 2. ožujka 2022., Opća skupština UN-a najoštrije je osudila agresiju Ruske Federacije na Ukrajinu, kojom se krši članak 2. stavak 4. Povelje UN-a. U Rezoluciji ES-11/4, usvojenoj 12. listopada 2022., Opća skupština UN-a, uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika UN-a od 29. rujna 2022., u kojoj je podsjetio da svako pripojenje državnog područja druge države koje je posljedica prijetnje silom ili njezine uporabe čini kršenje načela Povelje i međunarodnog prava, osudila je činjenicu da je Ruska Federacija organizirala nezakonite takozvane referendume u regijama unutar međunarodno priznatih granica Ukrajine i pokušala nezakonito pripojiti ukrajinske regije Doneck, Herson, Luhansk i Zaporizžja nakon što je organizirala te takozvane referendume.
- (4) U Rezoluciji A/RES/ES-11/5 od 15. studenoga 2022. Opća skupština UN-a izrazila je ozbiljnu zabrinutost zbog gubitka ljudskih života, raseljavanja civila, uništavanja infrastrukture i prirodnih resursa, gubitka javne i privatne imovine te ekonomske katastrofe koje je uzrokovala agresija Ruske Federacije na Ukrajinu i potvrdila je da Ruska Federacija mora odgovarati za sva kršenja međunarodnog prava u Ukrajini ili protiv Ukrajine, među ostalim i za agresiju kojom krši Povelju UN-a, kao i za sva kršenja međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o ljudskim pravima te da mora snositi pravne posljedice svih svojih međunarodno protupravnih postupanja, uključujući reparaciju štete prouzročene takvim postupanjima, što uključuje naknadu štete.
- (5) U Rezoluciji A/ES-11/L.7 od 23. veljače 2023. Opća skupština UN-a također je pozvala stranke u oružanom sukobu da se u potpunosti pridržavaju svojih obveza na temelju međunarodnog humanitarnog prava, kao i na hitan prekid napada na kritičnu infrastrukturu Ukrajine i svih namjernih napada na civilne objekte, uključujući stambene objekte, škole i bolnice.
- (6) Međunarodni sud (ICJ) u obvezujućem nalogu od 16. ožujka 2022. o donošenju privremenih mjera u predmetu o optužbama za genocid na temelju Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida (*Ukrajina protiv Ruske Federacije*), utvrdio je (u stavku 60. tog naloga) „da Ukrajina ima uvjerljivo pravo da ne bude predmet vojnih operacija Ruske Federacije” i (u stavku 74. tog naloga) da kršenje navedenog prava „može dovesti do nepopravljive štete”. Dodao je da svaka vojna operacija, a osobito vojna operacija u opsegu u kojem je Ruska Federacija provodi na državnom području Ukrajine, neizbježno uzrokuje gubitak života, psihičke i tjelesne povrede i štetu na imovini i u okolišu ⁽²⁾. ICJ naložio je Ruskoj Federaciji da obustavi vojne operacije koje je započela 24. veljače 2022. na državnom području Ukrajine.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2014/512/ZVSP od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 229, 31.7.2014., str. 13.).

⁽²⁾ ICJ, NALOG od 16. ožujka 2022. u predmetu o optužbama za genocid na temelju Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida (*Ukrajina protiv Ruske Federacije*), u stavku 74.

- (7) U svojim zaključcima od 14. i 15. prosinca 2023. Europsko vijeće ponovno je oštro osudilo agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji predstavlja očito kršenje Povelje UN-a, te je ponovno potvrdilo nepokolebljivu potporu Unije neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica i njezinu neotuđivom pravu na samoobranu od agresije Rusije.
- (8) U skladu s ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike ta potpora uključuje i pomoć stanovništvu, zemljama i regijama koji se suočavaju s katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, kao što su one koje je agresivni rat Rusije prouzročio Ukrajini i njezinu stanovništvu.
- (9) S obzirom na težinu situacije i kao odgovor na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, sve dok se nezakonitim djelovanjima Ruske Federacije i dalje budu kršila obvezujuća pravila međunarodnog prava, među ostalima osobito zabrana uporabe sile sadržana u članku 2. stavku 4. Povelje UN-a, ili međunarodnog humanitarnog prava, primjereno je zadržati na snazi sve mjere koje je nametnula Unija. Također je primjereno poduzeti dodatne izvanredne mjere čiji je cilj pružanje potpore Ukrajini i njezinu oporavku i obnovi, u skladu s ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike, osobito učvršćivanje i podržavanje demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i načela međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo, očuvanje mira, sprječavanje sukoba, jačanje međunarodne sigurnosti i zaštita civilnog stanovništva, kao i pomaganje stanovništvu koje se suočava s katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem.
- (10) Vijeće je 28. veljače 2022. donijelo Odluku Vijeća (ZVSP) 2022/335 ⁽³⁾ o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP kojom su zabranjene sve transakcije povezane s upravljanjem pričuvcima i imovinom Središnje banke Rusije, uključujući transakcije s bilo kojom pravnom osobom, subjektom ili tijelom koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama. Vijeće je 9. ožujka 2022. donijelo Odluku (ZVSP) 2022/395 ⁽⁴⁾ kako bi uključilo takvu zabranu koja se odnosi na Ruski državni investicijski fond. Zabrana je utvrđena u članku 1.a stavku 4. Odluke 2014/512/ZVSP te je također odražena u članku 5.a stavku 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014 ⁽⁵⁾. Kao posljedica tih zabrana relevantna je imovina koju drže financijske institucije u državama članicama „imobilizirana”.
- (11) Kako je istaknuto u zaključcima sa sastanka Europskog vijeća 26. i 27. listopada 2023., u koordinaciji s partnerima potrebno je ostvariti odlučan napredak u pogledu načina na koji bi se izvanredni prihodi koje drže privatni subjekti i koji izravno proizlaze iz imobilizirane imovine Rusije mogli usmjeriti u pružanje potpore Ukrajini i njezinu oporavku i obnovi, u skladu s primjenjivim ugovornim obvezama te u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom. Europsko vijeće u svojim je zaključcima pozvalo Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Visoki predstavnik) i Komisiju da ubrzaju rad s ciljem podnošenja prijedloga.
- (12) Kad je riječ o koordinaciji s partnerima, čelnici zemalja skupine G-7 u svojoj izjavi od 6. prosinca 2023. ponovili su da je potrebno ostvariti odlučan napredak kako bi se izvanredni prihodi privatnih subjekata koji izravno proizlaze iz imobilizirane državne imovine Rusije usmjerili u potporu Ukrajini, u skladu s primjenjivim ugovornim obvezama te u skladu s primjenjivim zakonima.
- (13) U tom kontekstu primjereno je pružiti određena pojašnjenja u pogledu zabrane transakcija povezanih s upravljanjem pričuvcima i imovinom Središnje banke Rusije i uvesti daljnje mjere.

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/335 od 28. veljače 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 57, 28.2.2022., str. 4.).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/395 od 9. ožujka 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 81, 9.3.2022., str. 8.).

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 833/2014 od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 229, 31.7.2014., str. 1.).

- (14) Posebice je primjereno pojasniti da transakcije povezane s upravljanjem bilancama u vezi s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije odnosno u vezi s imovinom i pričuvama bilo koje pravne osobe, subjekta ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, nisu obuhvaćene zabranom transakcija koja se primjenjuje od 28. veljače 2022. Transakcije povezane s upravljanjem bilancama koje su i dalje dopuštene osobito se odnose na ponovno ulaganje gotovinskih salda, koja se akumuliraju zbog imobiliziranih isplata kupona ili dividendi i otkupa te depozita koji dospijevaju, u skladu s razboritom politikom ulaganja i u skladu s primjenjivim regulatornim zahtjevima.
- (15) I dalje bi trebale biti zabranjene druge transakcije, posebno svi izravni ili neizravni prijenosi Središnjoj banci Rusije ili u njezinu korist, uključujući bilo kojoj pravnoj osobi, subjektu ili tijelu koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, ili u korist te pravne osobe, subjekta ili tijela, kao što je Ruski državni investicijski fond.
- (16) Zbog zabrane takvih drugih transakcija dolazi do izvanrednog i neočekivanog akumuliranja gotovinskih salda na bilancama središnjih depozitorija vrijednosnih papira u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ koji zauzimaju ključnu poziciju u namiri i središnjem vođenju računa financijskih instrumenata u Uniji. To akumuliranje posljedica je imobilizacije imovine i pričuva Središnje banke Rusije odnosno imovine i pričuva pravnih osoba, subjekata ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, jer su zabranjene isplate glavnice i kamata, kupona, dividendi ili drugih prihoda od vrijednosnih papira Središnjoj banci Rusije ili tim osobama, subjektima i tijelima.
- (17) Središnji depozitoriji vrijednosnih papira nalaze se u specifičnoj situaciji koja se razlikuje od situacije drugih financijskih institucija jer se gotovinska salda klijenata središnjih depozitorija vrijednosnih papira ili gotovinska salda kod takvih klijenata obično prenose izvan središnjih depozitorija vrijednosnih papira prije kraja dana i ne donose nikakav prihod klijentima. Gotovinskim saldima koja drže središnji depozitoriji vrijednosnih papira u vezi s imovinom Središnje banke Rusije odnosno imovinom pravnih osoba, subjekata ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, i koja se akumuliraju zbog mjera ograničavanja, trebaju kasnije razborito upravljati središnji depozitoriji vrijednosnih papira. Time dolazi do nastanka neočekivanih i izvanrednih prihoda.
- (18) Neočekivani i izvanredni prihodi obuhvaćeni ovom Odlukom ne moraju se stavljati na raspolaganje Središnjoj banci Rusije prema primjenjivim pravilima čak i nakon ukidanja zabrane transakcija. Zbog toga ti prihodi ne čine državnu imovinu. Stoga se pravila kojima se štiti državna imovina ne primjenjuju na te prihode.
- (19) Osim toga, s obzirom na to da ti neočekivani i izvanredni prihodi nužno proizlaze iz provedbe mjera ograničavanja, a posebno iz zabrane utvrđene u članku 1.a stavku 4. Odluke 2014/512/ZVSP i članku 5.a stavku 4. Uredbe (EU) br. 833/2014, središnji depozitoriji vrijednosnih papira ne mogu očekivati da će steći neopravdanu i neplaniranu ekonomsku korist od tih prihoda. Na temelju legitimnog cilja ostvarivanja ciljeva zajedničke vanjske i sigurnosne politike, a posebno učvršćivanja i podržavanja demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i načela međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo, očuvanja mira, sprječavanja sukoba, jačanja međunarodne sigurnosti i zaštite civilnog stanovništva, kao i pomaganja stanovništvu koje se suočava s katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, stoga je primjereno i potrebno osigurati da Ukrajina ostvaruje korist od neočekivane i izvanredne dobiti središnjih depozitorija vrijednosnih papira koja nastane u razdoblju od stupanja na snagu ove Odluke do prestanka privremenih mjera ograničavanja koje se odnose na imovinu i pričuve Središnje banke Rusije. Osim toga, mjerama predviđenima u okviru ove Odluke izbjegava se nametanje prekomjernog opterećenja središnjim depozitorijima vrijednosnih papira. Mjerama se stoga u potpunosti poštuju temeljna prava i slobode priznati u Povelji o temeljnim pravima, posebno u njezinim člancima 17. i 52., jer su opravdane i razmjerne ciljevima koji se nastoje postići.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

- (20) Stoga je primjereno uvesti dodatne mjere koje se odnose na te neočekivane i izvanredne prihode i neto dobit, u potpunosti u skladu s međunarodnim pravom i pravom Unije. U skladu s načelom pravne sigurnosti te dodatne mjere trebale bi se primjenjivati od datuma stupanja na snagu ove Odluke. Cilj dodatnih mjera trebalo bi u konačnici biti pružanje potpore Ukrajini te njezinu oporavku i obnovi, posebno putem budućeg Instrumenta za Ukrajinu koji je predložila Komisija (⁷), u skladu s ciljevima tog instrumenta i Odluke 2014/512/ZVSP i u skladu sa svrhom mjera ograničavanja i ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike Unije, uključujući posebno cilj očuvanja mira, sprječavanja sukoba, jačanja međunarodne sigurnosti i zaštite civilnog stanovništva, kao i pomaganja stanovništvu, zemljama i regijama koje se suočavaju s katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, kao što su one koje je agresivni rat Rusije prouzročio Ukrajini i njezinu stanovništvu.
- (21) Nametanje takvih dodatnih mjera središnjim depozitorijima vrijednosnih papira koji drže vrlo male iznose imovine i pričuva Središnje banke Rusije odnosno imovine i pričuva pravnih osoba, subjekata ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, ne bi bilo opravdano. To bi prouzročilo nerazmjerno administrativno opterećenje za te središnje depozitorije vrijednosnih papira s obzirom na vrlo male iznose koji bi se mogli naplatiti. Dodatne mjere trebale bi se stoga primjenjivati samo na središnje depozitorije vrijednosnih papira koji drže takve pričuve i imovinu ukupne vrijednosti veće od 1 milijun EUR.
- (22) U prvoj fazi, ti središnji depozitoriji vrijednosnih papira trebali bi takva izvanredna gotovinska salda, koja se akumuliraju zbog imobilizacije imovine i pričuva Središnje banke Rusije, obračunavati odvojeno od svojih ostalih aktivnosti i upravljati njima odvojeno od svojih ostalih aktivnosti te bi ostvarene prihode također trebali držati odvojeno.
- (23) Središnjim depozitorijima vrijednosnih papira trebalo bi također zabraniti da raspolažu sa svojom tako ostvarenom neto dobiti, kako je utvrđeno u skladu s nacionalnim pravom nakon odbitka poreza na dobit u skladu s općim režimom dotične države članice, bilo raspodjelom u obliku dividendi ili u bilo kojem drugom obliku u korist dioničara ili bilo koje treće strane. Do donošenja odluke Vijeća navedene u uvodnoj izjavi 24., s obzirom na rizike i troškove povezane s držanjem imovine i pričuva Središnje banke Rusije, svaki središnji depozitorij vrijednosnih papira može od svojeg nadzornog tijela zatražiti odobrenje za oslobađanje dijela te neto dobiti s ciljem ispunjavanja propisanih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za upravljanje rizikom.
- (24) U drugoj fazi Vijeće bi, u koordinaciji s partnerima, trebalo moći odlučiti o tome na koji bi se način ta neto dobit trebala usmjeriti u pružanje potpore Ukrajini i njezinu oporavku i obnovi, u skladu s primjenjivim ugovornim obvezama te u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom. U tom kontekstu Vijeće bi također trebalo odlučiti o iznosu te neto dobiti koji bi središnji depozitoriji vrijednosnih papira trebali moći privremeno zadržati s ciljem ispunjavanja propisanih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za upravljanje rizikom, a s obzirom na rizike i troškove povezane s držanjem imovine i pričuva Središnje banke Rusije. U tu svrhu Visoki predstavnik trebao bi pravodobno podnijeti prijedlog kojim će se popratiti mjere Unije za potporu Ukrajini. Od Visokog predstavnika očekuje se da se pri izradi tog prijedloga savjetuje s relevantnim dionicima, a posebno s Europskom središnjom bankom.
- (25) Radi provedbe određenih mjera potrebno je daljnje djelovanje Unije.
- (26) Odluku 2014/512/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U članku 1.a Odluke 2014/512/ZVSP dodaju se sljedeći stavci:

„7. Stavak 4. ne primjenjuje se na transakcije povezane s upravljanjem bilancama u vezi s imovinom i pričuvama Središnje banke Rusije odnosno u vezi s imovinom i pričuvama bilo koje pravne osobe, subjekta ili tijela koji djeluju u ime Središnje banke Rusije ili prema njezinim uputama, kao što je Ruski državni investicijski fond, obavljene 28. veljače 2022. ili poslije tog datuma.

(⁷) Zakonodavni postupak 2023/0200/COD, Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu. Pojedinstveni o postupku dostupni su na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/HIS/?uri=CELEX:52023PC0338>.

8. Od 15. veljače 2024. i sve dok traju mjere ograničavanja utvrđene u stavku 4., depozitoriji središnjih vrijednosnih papira u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014 koji drže imovinu i pričuve iz stavka 4. ovog članka čija je ukupna vrijednost veća od 1 milijun EUR primjenjuju sljedeća pravila u pogledu gotovinskih salda koja se akumuliraju isključivo zbog mjera ograničavanja:

- (a) ta gotovinska salda obračunavaju se odvojeno;
- (b) prihodi nastali od gotovinskih salda iz točke (a) ili čija je vrijednost proizašla iz tih gotovinskih salda od 15. veljače 2024. evidentiraju se odvojeno u financijskim računima središnjih depozitorija vrijednosnih papira;
- (c) neto dobit utvrđena u pogledu prihoda iz točke (b) u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim utvrđena oduzimanjem svih relevantnih rashoda povezanih s upravljanjem imobiliziranom imovinom i upravljanjem rizikom povezanim s imobiliziranom imovinom ili rashoda koji proizlaze iz takvog upravljanja i nakon odbitka poreza na dobit u skladu s općim režimom dotične države članice ne smije se raspodijeliti u obliku dividendi ili u bilo kojem drugom obliku u korist dioničara ili bilo koje treće strane sve dok Vijeće, odlučujući jednoglasno na temelju članka 29. i 30. Ugovora o Europskoj uniji, ne odluči o mogućoj uspostavi financijskog doprinosa proračunu Unije koji će se prikupljati od te neto dobiti radi pružanja potpore Ukrajini i njezinu oporavku i obnovi, kao i o detaljnim aranžmanima za takav doprinos, u skladu s primjenjivim ugovornim obvezama te u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom. U tom kontekstu Vijeće također odlučuje o iznosu koji središnji depozitoriji vrijednosnih papira mogu privremeno zadržati uz ispunjavanje propisanih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za upravljanje rizikom, ne dovodeći u pitanje poštovanje, od strane relevantnih središnjih depozitorija vrijednosnih papira, pravila koja su predviđena u pravnim aktima Unije kojima se uređuje nadzor nad središnjim depozitorijima vrijednosnih papira ili koja su uspostavljena u skladu s tim pravnim aktima Unije;
- (d) do donošenja odluke Vijeća iz točke (c), svaki središnji depozitorij vrijednosnih papira može zahtijevati od svojeg nadzornog tijela da odobri oslobađanje dijela neto dobiti iz točke (c) s ciljem ispunjavanja propisanih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za upravljanje rizikom. Dotične države članice unaprijed obavješćuju Komisiju o svakom odobrenju.”.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. veljače 2024.

Za Vijeće
Predsjednica
H. LAHBIB